

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 64/2021
01.07.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ..., ... улица број ..., кога заступа као пуномоћник Владимир Радовановић, адвокат из ..., ул. ... број ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Управног суда Р4 у 100/21 од 26.04.2021. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је дана 01.07.2021. године, после испитног поступка

РЕШЕЊЕ

I ЖАЛБА СЕ УВАЖАВА и ПРЕИНАЧУЈЕ решење Управног суда Р4 у 100/21 од 26.04.2021. године, тако што се:

Усваја приговор предлагача и утврђује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Управним судом у предмету У 16415/19.

Налаже се судији известиоцу у предмету Управног суда У 16415/19 да, у року од три месеца од дана достављања овог решења Управном суду, правноснажно оконча поступак у овом предмету, као и да, у року од 30 дана по истеку претходно наведеног рока, обавести председника Управног суда о предузетим радњама.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара, који ће бити исплаћен из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од 15 дана од подношења захтева за исплату.

Образложење

Предлагач је 17.05.2021. године поднео Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 100/21 од 26.04.2021. године, којим је одбијен његов приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 16415/19, као неоснован.

Предлагач сматра да су разлози наведени у приговору више него довољни за оцену да му је повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Управним

судом у предмету У 16415/19, а да већина разлога који су у ожалбеном решењу наведени као извињавајуће околности за дуго трајање поступка нису предвиђени законом. Истиче да се управни спор води поводом престанка радног односа предлагача 31.12.2013. године, да је прво коначно решење Жалбене комисије у овој управној ствари донето 07.03.2014. године, да је Управни суд већ два пута безуспешно поништавао коначна решења Жалбене комисије, али да је решење чији се поништај тражи у предметном управном спору поново донето са истим образложењем. Сматра да Управни суд треба да реши предмет у спору пуне јурисдикције. Посебно указује на то да му је Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање три пута одбијао захтеве за признавање права на посебну пензију, иако му је радни однос у Министарству унутрашњих послова на радном месту које је било на територији АП Косово и Метохија престао због организационих промена у министарству уз остваривање права на посебну пензију. Сматра да је поступањем државних органа доведен у апсурду ситуацију, јер му је радни однос престао по основу Уредбе о условима за остваривање права на посебну пензију запослених у Министарству унутрашњих послова на територији АП Косова и Метохије, а да и поред тога не може да оствари право на посебну пензију. Предлаже да Врховни касациони суд усвоји његову жалбу.

Поступајући по жалби предлагача, у смислу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“ бр. 46/95... 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је жалба основана.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15), којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да поред њега воде поступак и одлучују по жалбама.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06), прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Ожалбеним решењем одбијен је приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 16415/19, као неоснован, с образложењем да од подношења тужбе 10.10.2019. године до подношења приговора 04.03.2021. године није протекао непримерено дуг временски период који би довео до повреде права предлагача на суђење у разумном року, да тај период није пратила неактивност суда имајући у виду да је суд тужбу доставио на одговор туженом органу и прибавио списе управног поступка, да је поступање судија по предметима било отежано у већем делу 2020. године због проглашеног ванредног стања и великог броја изборних предмета који су морали бити решени у року од 48 часова, да су судије дужне да предмете решавају по редоследу њиховог пријема, а да је судија која поступа у спорном предмету навела да ће га решити до краја 2021. године.

Врховни касациони суд налази да у ожалбеном решењу није оцењен значај предмета суђења за подносиоца, што је један од основних критеријума за оцену повреде права на суђење у разумном року прописаних чланом 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року. Управни суд се у свом решењу позвао на дужност судија да предмете решавају по редоследу њиховог пријема, у складу са чланом 177. Судског пословника („Службени гласник РС“, бр.110/09...39/16). Међутим, у конкретном случају предмет суђења је законитост решења о престанку радног односа тужиоцу, овде предлагачу, са даном 31.12.2013. године. Радни спорови се морају решавати са посебном експедитивношћу уколико се односе на престанак радног односа, исплату зараде или радни и професионални статус подносиоца који доводи до његове егзистенционалне угржености. Предлагач је у приговору навео, а то понавља и у жалби, да му је радни однос престао, али да је Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање већ три пута одбио захтев предлагача да му се призна право на посебну пензију као некадашњем раднику Министарства унутрашњих послова на територији АП Косова и Метохије. Истакао је и то да је Управни суд два пута поништавао решења Жалбене комисије, али да је Жалбена комисија одбила да поступи по обавезујућим налозима Управног суда доносећи и трећи пут решење са истоветним образложењем, због чега је предложио да Управни суд донесе одлуку у спору пуне јурисдикције.

С обзиром на то да се управни спор у предмету управног суда У 16415/19 води поводом престанка радног односа тужиоца, овде предлагача, од 2014. године, да су у управном спору већ два пута поништавана коначна решења о престанку радног односа, а да је предлагач доставио доказе о томе да су његови захтеви за признавање права на посебну пензију три пута одбијени, Врховни касациони суд је оценио да предметни управни спор треба да буде приоритетно решаван због посебног значаја за предлагача без обзира на то што он у објективном смислу не траје предуго.

Стога је, на основу члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, жалба предлагача усвојена и преиначено првостепено решење Управног суда тако што је утврђено да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред тим судом у предмету У 16415/19. Како је овим решењем утврђена повреда права на суђење у разумном року у предмету који није правноснажно решен, Врховни касациони суд је одредио рок од три месеца за окончање поступка, сматрајући да ће се на тај начин постићи сврха заштите права на суђење у разумном року.

Одлука о накнади трошкова поступка предлагачу за састав жалбе од стране адвоката донета је на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом одредаба члана 153. став 1, члана 154. и члана 163. став 1. Закона о парничном поступку, а висина трошкова утврђена је према Тарифном број 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката.

Судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

Поука о правном леку.

Против овог решења није дозвољена жалба.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић